

“Choose to run a different race”

Reserapport från Stockholm-Mälardalens
International Study Mission till Dublin,
Irland den 22-25 april 2007

Benchmarking
Dublin & Ireland

Den 22-25 april 2007 genomfördes Benchmarking Dublin & Ireland. Det var Stockholm-Mälardalsregionens andra International Study Mission. Den första gick till Seattle 2005.

International Study Mission handlar framförallt om två saker; att lära av andra internationellt konkurrenskraftiga storstadsregioner i världen och att bytta bättre relationer mellan näringsliv, politik och akademi i vår region.

Under ledning av Finansborgarrådet, tillika ordförande i Mälardalsrådet, Kristina Axén Olin, deltog 52 personer från handelskamrar och företag som Skanska, Volvo, Swedbank, Stockholms hamnar, Arlanda och Skavsta flygplatser, universitet som Karolinska Institutet, Uppsala Universitet, KTH och Mälardalens Högskola, forskningsparker som Kista Science City och Stuns, och lokala och regionala politiker från kommuner, landsting och regionförbund i regionen.

Förord

Titeln på denna reserapport "Choose to run a different race" är ett citat av Eoin O'Driscoll, ordförande i Forfás som utformar strategier för Irlands internationella konkurrenskraft. Citatet handlar om att ompröva, att ha "agility", ett ord som gick igen under Stockholm-Mälarenregionens Benchmarking Dublin & Ireland, och betyder snabbhet men också kvicktänkthet och intellektuell rörlighet.

Syftet med Benchmarking Dublin & Ireland var att lära av den keltiska tigern, hur Irland gick från botten till EU-toppen, och hur Irland tänker sig möta framtida utmaningar med en allt starkare internationell konkurrens.

Irlands framgångar imponerar onekligen. Men Irland står också inför betydande utmaningar. Strategin och den högt satta ambitionen att nu styra om från en ekonomi baserad på tillverkning och tjänster, till att bli en ledande kunskapsnation i Europa år 2013, är verkligen att sikta mot stjärnorna, menade många av deltagarna. Irlands satsningar på FoU har tidigare legat långt under EU-snittet och för att omvandla forskningsresultat till kommersiella produkter krävs såväl avancerade forskningsmiljöer som tid. Icke desto mindre, så har Irland nu positionerat sig, talat om att man har för avsikt att fightas med Stockholmsregionen och andra kunskapsregioner om en tätposition. De högt ställda ambitionerna och målmedvetenheten är något Stockholm-Mälarenregionen borde lära av.

För två år sedan genomförde vi Benchmarking Seattle. Bland lärdomarna därifrån fanns vikten av samarbete mellan näringsliv, politik och akademi och gemensam storytelling. Den gemensamma storyn gick igen också i Dublin. Upprepade gånger fick vi höra Irlands framgångssaga, hur man gick från att vara Europas problembarn till att bli en attraktiv storstadsregion där BNP/capita idag ligger högt över EU-snittet.

Frågan vilken Stockholm-Mälarenregionens story är inställde sig. Vilka berättar vi för omvärlden att vi är? Och vilka är Stockholm-Mälarenregionens högtflygande ambitioner som vi gemensamt kommunicerar till en internationell publik?

Johan Danielson
Generalsekreterare Mälardalsrådet

Söndag den 22 april

Dublin & Ireland from a Swedish Perspective

Vid ankomst till Dublin på söndagkvällen hälsades delegationen välkommen av nyutnämnde svenske ambassadören Claes Ljungdahl. Ambassadören ursäktade att han ännu inte var så initierad, bara ett par veckor gammal på sin nya post, och gjorde sedan en förträfflig exposé och briefing kring Irlands ekonomiska utveckling, den historiska överenskommelsen på Nordirland och kommenterade det stundande parlamentsvalet på Irland längre fram i vår.

Medverkade under kvällen gjorde också Orvar Hurtig, chef för Ericsson Global Services och Hanna Wendel, Exportrådet och Anna Siebenmann student i Dublin, som delade med sig av sina erfarenheter att leva och verka i Dublin.

Orvar Hurtig som jobbat för Ericsson i Dublin i tre år, beskrev arbetsklimatet som mycket öppet på Irland. - Det är enkelt att jobba med irländare som liksom svenskar är resultatorienterade och har lätt för att jobba i team. En konkurrensfördel för Irland är att kostnaden för att anställa en ingenjör på Irland är betydligt lägre än i Sverige, för att i sin tur inte tala om Central- och Östeuropa.

Hanna Wendel och Anna Siebenmann kunde bli avttna om att bostadsstandarden i Dublin är långt under vad man som svensk är beredd att acceptera. Vilket också är en rimlig förklaring till varför Irländarna hellre umgås utanför hemmet, det vill säga på puben!

Måndag den 23 april

Irelands Economic Performance – an Overview

Frances Ruane, Economic and Social Research Institute,
Ireland, www.esri.ie

Introducerad av Peter Nygårds, Bankdirektör Swedbank

Frances Ruane inledde med att berätta att utgångspunkten för det statligt oberoende ESRI är att ekonomisk och social utveckling hänger ihop. Och att båda aspekter måste analyseras för att ge en verklig bild av utvecklingen. ESRI:s självständighet från staten ger en friare roll i analys och policy arbetet.

Med hjälp av omslag från The Economist visade Frances Ruane hur bilden av den Irländska ekonomin förändrats. Från att 1988 ha presenterats som "the poorest of the rich" till att 1997 fått epitetet "The Celtic Tiger" och "Europes Shining light". En fantastisk utveckling. Helt beroende på den medvetna strategin på utländska direktinvesteringar.

– Vi är en klassisk öppen och internationellt beroende ekonomi, konstaterar Ruane. Ingen kommer till Irland för den irländska marknaden. Den är bara 1 procent av den europeiska. Istället måste vi hela tiden vara internationellt konkurrenskraftiga. Och vi har alltid varit EU-entusiaster!

Frances Ruane jämför Irlands utveckling med en tonårings.

– Vi växer fort. Systemets kapacitet följer inte med.

Avgörande historiska årtal

1922 – självständighet från England

1950 – stark protektionism

1960 – öppnade upp ekonomin

1973 – medlemskap i EG

1970 – misslyckad ekonomisk politik (klassiska u-lands syndrom)

Utifrån den historiska utvecklingen konstaterar Ruane att det var EU-inträdet som gjorde att man insåg Irland att är en del av en större marknad. Samtidigt finns få andra så små länder som Irland – istället har man jämfört sig med andra europeiska regioner.

EU-medlemskapet utlovades att det skulle innebära ett "nytt liv" för Irland. Men som Ruane konstaterar: "om

man inte gör sin hemläxa – så får man inte heller fördelarna med medlemskapet". Istället blev 1970-talet ett årtionde med hög statskuld, stor utflyttning.

– Vi borde ha varit närmare EU än vi var, konstaterar Ruane i efterhand.

– Vi får mycket beröm för att ha varit den keltiska tigern på 1990-talet, men man borde också ifrågasätta vad vi höll på med under 1970- och 1980-talet!

Irlands totala utveckling under 1970- och 80-talet visar att ekonomiska nedgångar leder till en ond spiral. Det drabbar hela samhället. Både ekonomiskt, socialt och kulturellt.

2004 berättar The Economist om "The luck of the Irish!" Och Frances Ruane håller med om att landet hade tur med timingen. Men konstaterar också med ett leende att "det är som med golf – ju mer man tränar – desto mer tur har man!"

BNP-utvecklingens fyra faktorer

– Att vi är en ö gjorde att vi begrep globaliseringen tidigare, tror Ruane.

ESRIs analys av BNP-utvecklingen bygger på fyra faktorer. Det handlar om summan av

- Productivity
- Employment rate
- Participation rate
- Dependency ratio

En nyckelfaktor för den keltiska tigern har varit att fler kvinnor kommit ut på arbetsmarknaden under 90-talet. Och en ung befolkning – i jämförelse med EU-genomsnittet.

Tidigare har kampen mot arbetslösheten varit drivkraften i utvecklingen. Idag är det mer komplext. Irland har nästan full sysselsättning, men det räcker inte. Frågan om "jobless growth" är hela tiden aktuell.

”Opening up”

Tidigare var lantbruket tillväxtmotorn. Under 70- och 80-talet insåg man att det finns andra motorer att tillgå. Idag står konkurrenskraft hela tiden i fokus. Så länge man är konkurrenskraftig – tar man det för givet – men man kan tappa det lika fort som ett enskilt företag tappar marknadsandelar.

Satsningar på utbildning och friskolor har mest gynnat medelklassen – men den totala utbildningsnivån har ökat kontinuerligt. Traditionellt har det irländska utbildningssystemet varit bra – men nu behövs återigen investeringar.

Ung befolkning

Den irländska demografin skiljer sig från resten av Europas och är en enorm tillgång. 40 procent av befolkningen är under 25 år. Det gör att man inte har de höga pensionskostnaderna som många andra länder dras med. Med kvinnornas intåg på arbetsmarknaden har dock födelsetalen sjunkit drastiskt. Hittills har dock befolkningsökningen klarats genom en stor arbetskraftsinvandring. – *Jag tog studenten 1968. När vi hade återförening 20 år senare var det tre kvinnor i min klass som varit ute på arbetsmarknaden under den tiden.*

FRÅGOR

Centrala avtal – vilken roll har den spelat?

Antalet strejker och konflikter har minskat dramatiskt. Tidigare var Irland ett av de länder med flest konflikter på arbetsmarknaden. Reallönerna har också ökat från 1980-talet.

Regionalpolitik och strukturfondernas roll?

Idag är Irlands BNP 3% högre tack vare strukturfonderna. Alltså har inte tillskottet på lång sikt varit speciellt stort.

Regeringen försöker ”sprida ut” satsningarna. Den strategin fungerar inte i en sofistikerad ekonomi. Men Dublins utveckling har å andra sidan hämmats av att det saknas andra regionala kärnor med tillväxt.

Går ni från att vara radikala i er politik till att bli lika konservativa som alla andra?

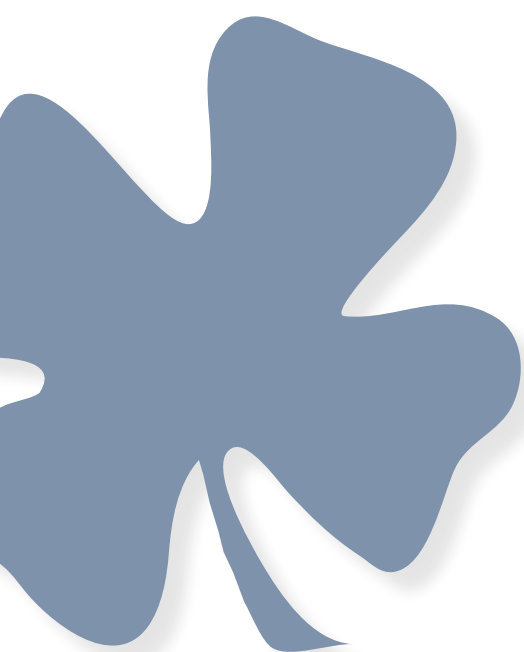
Vi var aldrig radikala! Men det är lättare att ”komma ifatt” än att hålla tempot uppe...

Hur ser ni på EUs jordbrukspolitik?

Vi har mycket färre lantbruk idag. Det är en mycket kontroversiell fråga. Satsningarna på jordbruket ger inte tillbaka det man kan förvänta sig. Men nu kommer bio-fuel. Och det finns satsningar på kvalitet som inger förhoppningar.

Utbildning – hur ser glappet ut, och hur ska det ordnas?

Det är en av våra stora utmaningar. Om vi får en nedgång så kommer vi att få problem – vi behöver fler som kan ta högkvalificerade jobb. Utbildningen är helt avgörande för utvecklingen.

Policy and Strategies for Economic Development Sean Gorman, Secretary General, Department of Enterprise, Trade and Employment

Introduktion av Kristina Axén Olin, Finansborgarråd i Stockholm
och Ordförande i Mälardalsrådet

Statsekreterare Sean Gorman inledde med att konstatera att benchmarking blir allt viktigare även för Irland – det viktiga är att lära sig av andra.

Före EU-medlemskapet var Irland ett jordbruksland. "Sämst i klassen".

– Vi har varit sena med att "öppna upp oss". Fram till 1961 och frihandelsavtalet var ekonomin mycket protektionistisk.

Sedan dess har man strategiskt satsat på vad Sean Gorman kallar en "love affair" med utländska investeringar. – Tidigare hade vi bara handel med UK. Att gå med i EU gav oss självständighet och självförtroende.

De första 15-20 åren var mycket tuffa, konstaterar Gorman. "Vi försökte "köpa och låna oss ur krisen". Och det gav stora problem med hög arbetslöshet och utflyttning.

"The tiger years"

De keltiska "tigeråren" innehåller en rad viktiga siffror som visar hur utvecklingen gått framåt:

- Arbetskraften har ökat från 1,2 miljoner i början av 1990-talet till 1,8 miljoner 2003 och över 2 miljoner idag.
- Arbetslösheten har sjunkit från 16 procent 1993 till ca 4% idag
- Inflationen har legat på 2 procent under större delen av 1990-talet
- BNP per capita har ökat från 69 procent av EU-genomsnittet 1993 till 125 procent 2003.
- Utlandsskulden har sjunkit från 93 procent av BNP 1993 till under 30 procent idag.

Återvändarna – investerare och ambassadörer

Tidigare flyttade folk från Irland för att dom var tvungna – idag flyttar dom tillbaka för att dom vill – en enorm styrka. Den ekonomiska utvecklingen har också inneburit en kulturell förändring. Tidigare sades att det saknades entreprenörskap – idag finns inte det problemet längre.

"Is the job done?" - är jobbet gjort? frågar sig Gorman, och ger själv svaret: "I'm afraid not!"

– Vi har lämnat våra gamla problem – och istället stött på nya...

Ständigt omprövad strategi

Näringslivsstrategin i Irland måste förnyas vart tredje år. Från den offentliga sidan är man noga med att inte leverera svar – utan istället skapa ett klimat för tillväxt – att lyssna på näringslivets krav och önskemål är en viktig del av strategin.

Det irländska Competitiveness Council – lämnar två viktiga dokument varje år. Ett om konkurrenskraft internationellt och ett förslag till policyförändringar för att klara den internationella konkurrensen. Sammansättningen i rådet är från politik, akademi och näringsliv. Det ger utrymme för nödvändig självkritik.

National skills strategy

Strategin som nyligen antogs gäller fram till 2020 och fokuserar på utbildning och fortbildning. Den har två syften – dels dagens internationella konkurrens, dels framtidens utmaningar. Irland ligger efter när det gäller livslångt lärande, men har insett dess strategiska betydelse. – Inte minst för att över 70 procent av arbetskraften fortfarande kommer att arbeta 2020, konstaterar Sean Gorman.

Utmaningarna sammanfattas i följande tre punkter:

- Kompetenshöjningen hos ca 500.000 människor på arbetsmarknaden.
- Potentialen i utbildningssystemet måste utnyttjas till fullo. Fler måste studera längre. Målet är att 90 procent skall gå vidare till gymnasiet och 70 procent till eftergymnasiala studier.
- Kompetensutveckling hos invandrare och personer som återinträder på arbetsmarknaden.

Effekterna av invandringen har inte riktigt slagit igenom – *Irland har tack vare arbetskraftsinvandring fått en ökad kompetens. Men mer måste göras för att utnyttja detta strategiskt, menar Sean Gorman.*

Från investeringsekonomi till innovationsekonomi

The Competitiveness Council har tagit initiativ till en vision 2013. Visionen, som kom att diskuteras vid ett flertal tillfällen under besöket, är tuff:

“Ireland by 2013 will be internationally renowned for the excellence of it’s research and will be to the forefront in generating and using new knowledge for economic and social progress, within an innovation driven culture.”

FRÅGOR

Vilken roll spelar irländare i andra länder?

Återvändarna har spelat en mycket stor roll. Erfarenheter och kunskaper från hela världen med i bagaget.

Hur förändra att mycket av utländska investeringar inte stannar i Irland?

Det är ett problem, men vi fokuserar på att göra Irland till en attraktiv plats att investera i. Vi försöker också utveckla vår inhemska sektor – den har stor potential.

Hur ser invandringen ut?

10 procent av arbetsmarknaden består av arbetskraftsinvandring. Väldigt många från östra Europa. Vi har en mycket öppen attityd: ”You show your passport and smile and your in!”. Många får jobb inom försäljning, sjukvård och byggsektorn.

Är det sociala kontraktet opolitiskt?

Det politiska klimatet är väldigt stabilt. Det råder en slags mittenpolitik. Framförallt när det gäller näringslivspolitik. Det finns stor enighet om behovet av att främja den internationella konkurrenskraften. Dessutom har det i grunden handlat om att ”rädda landet”.

IDA Ireland and Strategies for the Future

Sean Dorgan, Chief Executive IDA, Ireland

Introduktion av Olle Zetterberg, vd SBR som presenterade likheter med det svenska systemet
www.idaireland.com

Sean Dorgan inledde med att säga att det finns ingen "ideologi". Det handlar inte om vänster eller höger – utan om vad som fungerar. Det gör det enklare att skapa en näringslivspolitik. Vi är yngre än resten av Europa. 40 % är under 25 år. Och högt utbildade. Det är en fördel. En utveckling som skett de senaste 13 åren. Med hjälp av statistik från Eurostat visar Sean Dorgan att Irland ligger långt före Sverige.

För tio år sedan kunde man förutse en brist i kompetensförsörjningen. Då bildades Future Skills needs. Detta i kombination med de välkända företagsvänliga skatterna har legat till grund för "den keltiska tigern" på 90-talet.

Sean Dorgan ger fler förklaringar till utvecklingen:

– Eftersom vi ligger ca 20 år efter resten av västra Europa i vårt utbildningssystem, är vårt system väldigt fokuserat på näringslivsfrågor. Forskningen är väldigt behovsmotiverad. Vi är ett litet samhälle och vi arbetar hellre genom folk än genom system. Personliga kontakter är viktiga. På så sätt utnyttjar vi också Irländare utomlands – genom personliga kontakter. Investerare märker att saker händer fort – om man har kontakterna. Här är alla är tillgängliga hela tiden. ”
– Idag säger 44 miljoner amerikaner sig vara Irländare. Det öppnar många dörrar. Men de flesta affärsbeslut fattas inte utifrån sentimentala skäl – utan utifrån ekonomiska.

Parollen lyder: "Ireland is easy". Det är flexibilitet och tillgänglighet som står i fokus. Resan från low-tech till high-tech är bäst illustrerat av Intel och deras anläggning på Irland. Företaget var ett av de första att dra nytta av de låga skatterna, men har utvecklat kunskapsinnehållet i den verksamhet man har i landet.

– Nu sker det flesta investeringarna inom IT-sektor i FoU, konstaterar Sean Dorgan.

"The future will be different"

"Vi måste fortsätta att vara i rörelse" säger Sean Dorgan. Utan att tappa flexibiliteten och snabbheten att agera i nuet. Framförallt måste vi öka FoU-andelen. Förut skapade vi jobb. Nu måste vi uppgradera jobben.

Livskvalitet – spelar roll

Framgång handlar om mer än bara ekonomisk utveckling. Det är inte bara viktigt för irländare, utan även för investerare. Den irländska snabbheten och smidigheten är en viktig del av varumärket.

FRÅGOR

Idag ligger Irland på 1,5 procent av BNP i FoU - det måste öka Hur ser tidplanen ut?

Finansministern har varit mycket tydlig på att öka andelen till FoU. Förståelsen för detta är stor i Irland. Folk ser behovet av innovationer i vardagslivet.

Strategin löper fram till 2013, men det finns inget slutdatum. Utmaningen är snabbheten med vilken vi kan förändras i jämförelse med andra. "Stay hungry!" Det är hungern som har drivit oss, och det är det som måste fortsätta gälla, säger Sean Dorgan.

Den regionala situationen är olik den svenska. Det finns nio regioner, men många med väldigt få invånare. Den kritiska massan finns egentligen bara i Dublin-området.

Business Perspective on Economic Development in Ireland and the Role of Social Partnerships in the Irish Economy

Danny McCoy, Irish Business and Employers Confederation

Introducerad av Carin Jämtin,
Oppositionsfinansborgarråd i Stockholm

Danny McCoy inledde med att förklara varför inte vd:n för "Irlands näringsliv" närvarade. Detta på grund av en strejk bland sjuksköterskor! För detta finns en "fix it group" som stoppar "bränder på arbetsmarknaden". Och den gruppen hade alltså samlats samma dag.

Vad är näringslivets perspektiv på det "sociala partnerskapet"?

Globaliseringen gör att perspektiven måste vara mycket mer individuella än kollektiva. "Den keltiska tigern har många ingredienser, men ingen känner till receptet", menar Danny McCoy. - Vi har tittat på svenska och norska modeller för arbetsmarknaden, men också den brittiska. Lönekostnadernas andel har sjunkit. Samtidigt som "kakan vuxit". Andelen arbetade dagar har också ökat.

Vad tycker företagen?

En del gillar det. En del inte. Medlemskapet i facket har sjunkit. Ungefär 1/3 är medlemmar. Varav bara 300.000 i den privata sektorn. Många har ingen fackföreningsanslutning över huvudtaget.

En tes som Danny McCoy tror ligger bakom utvecklingen är att den irländska fackföreningsrörelsen är en del av den brittiska. Och man har sett vad som hänt i England med många konflikter och stridsåtgärder utan folkligt stöd.

– Idag sker samtalen direkt med regeringen istället för med facket. På regeringsnivå förstår man att den internationella konkurrensen kräver att personalkostnaderna är så låga som möjligt, konstaterar McCoy.

Danny McCoy poängterar att han i tidigare yrken varit fackligt ombud, och alls inte har något emot den fackliga tanken. Han konstaterar dock att den privata sektorn inte behöver följa kollektivavtalet, att det är frivilligt.

Och ändå är löneökningarna större där. Den irländska utvecklingen följer på många sätt den globala utvecklingen, menar Danny McCoy.

– Den globala kakan växer, men den irländska delen minskar. Konkurrensen ökar. Facket har haft "huvudet i sanden", säger han.

FRÅGOR

Frågor kring den Irländska avtalsrörelsen

Det sociala partnerskapet passar den politiska logiken, menar Danny McCoy. Men enligt Irländskt näringsliv innehåller det för många olika aspekter. – "Allting skall med". Det är ett problem. När det i grunden handlar om lönebildning. Det måste brytas ner, säger McCoy

För att bryta situationen där olika sektorer tävlade mot varandra i löneökningar fick den offentliga sektorn ett rejält påslag på nio procent i början av 2000 talet. Men idag är man tillbaka i den "relativa jämförelserna igen".

– Att designa system är en sak. Reformera en annan, konstaterar Danny McCoy lakoniskt.

Hur ser satsningarna på FoU ut? Blir de kostnader istället för satsningar?

Det problemet finns. Men det viktigaste är inte vad som satsas, utan vad det ger. Kommersialiseringen är helt avgörande. Vi ligger efter i utvecklingen, Sverige långt före.

Immigration and Integration in Ireland

Philip Watt, Director NCCRI, The National Consultative Committee on Racism and Interculturalism.

Introduktion av Margareta Olofsson, tidigare socialborgarråd i Stockholms stad, ledamot av Mälardalsrådets styrelse, som inledde med att konstatera att Stockholm-Mälardalenregionen har en stor invandring, men inte lyckas utnyttja mångfaldens potential.

Philip Watt började med att konstatera att Irland, trots den stora invandringen under de senaste åren har en mycket homogen befolkning. Och att man är förskonade från mycket av rasism och främlingsfientlighet, tack vare att en så stor andel av de som kommer till Irland snabbt kommer i arbete.

Den positiva ekonomiska utvecklingen har förstås också bidragit till detta, men nu när utvecklingen mattas, finns farhågor för en minskad förståelse och acceptans gentemot invandrare. Philip Watt refererade till flera olika studier som pekar på att oron ökar för att invandringen blir allt för stor.

Precis som på andra platser, finns förstås rasism även på Irland. NCCRI:s strategi har dock varit att inte "prata upp" frågan, utan att istället hålla koll på utvecklingen. – Vi är som tur var förskonade från främlingsfientliga partier på Irland, konstaterar Philip Watt.

Den offentliga servicen till människor från andra kulturer måste ständigt förbättras och här ser NCCRI en utmaning och möjlighet till förbättring av servicen. Bland annat görs satsningar riktade direkt till ungdomar. Bland annat genom IT-caféer och kyrkor.

- Här måste vi tänka nytt, konstaterar Watt. Det räcker inte med en annons i en irländsk tidning om man vill nå olika invandrargrupper.

Många asiatiska ungdomar som kommit till landet tycker att den irländska berusningskulturen är skrämmande. Här ser NCCRI möjligheten att s.a.s få lite "draghjälp" i jobbet mot fylleriet.

Mycket pga sitt läge har Irland få asylsökande. Reglerna för dessa påminner om de svenska. Dessutom är väntetiderna långa...

“Welcome to Dublin!”

Lord Mayor Vincent Jackson

**Introduktion av Kristina Axén Olin,
Finansborgarråd i Stockholm och ordförande i Mälardalsrådet**

Lord Mayor Vincent Jackson inledde med att konstatera att utvecklingen av finansdistriktet har varit en viktig framgångsfaktor. Likaså utvecklingen av Docklands-området. ”Många i fullmäktige, liksom jag själv, är överraskade över resultatet”.

Likaså det nya light-rail projektet som med spårvagnar har förbättrat pendlingssituationen och den stora satsningen, 750 miljoner euro på tunneln som har lyft bort 11.000 långtradare från Dublin city per dag!
– Jag vet inte hur er media fungerar. Men att det inte stått mer om det i tidningarna att det varit en framgång – och inte ett fiasko, konstaterar Mayor Jackson sarkastiskt.

Det största utmaningen menar Lord Mayor Jackson är finansieringen. Alla stora infrastrukturprojekt startar på ca 1/3 av den slutliga kostnaden. Dessutom finns det mycket i processen som försenar.

Dublin som tillväxtmotor

”Går det bra för Dublin går det bra för Irland”, konstaterar Lord Mayor Jackson. Därför behöver vi en bra flygplats och bra internationell tillgänglighet. Och det lokala och regionala ledarskapet behöver stort eget inflytande.

Bostadsmarknaden

Fastighetspriserna i Dublin har stigit dramatiskt. Bostadskoerna är långa. Tidigare satsningar har inte heller fallit väl ut. Nu byggs nytt. Men den bristande planeringen har lett till mycket ”urban sprawl” – vilket leder till mycket bilpendling, med trafikproblem och trängsel som följd. Nu finns en plan regionala kärnor för att skapa ett bättre underlag för infrastrukturen.

Challenges for the Dublin Region

Patricia Potter, Director Dublin Regional Authority.

**Introduktion av Johan Danielson, Generalsekreterare
Mälardalsrådet, som påpekade att han och Patricia Potter
faktiskt är kollegor. Och dessutom mycket besjälade av det
storregionala arbetet.**

Patricia Potter inledde med en genomgång av samhälls-
uppbyggnaden. Irland präglas av en stark centralstyrning.
– *Ingen vet att det finns regionala organ, och ingen hittar
regeringsbyggnaderna. Men alla vet var kommunhuset ligger,
konstaterar Potter.*

Dublinregionen är ca 75% av befolkningen. Och av 1000
utländska företag finns 474 i Dublin. Cork är Irlands näst
största stad. Men Dublin är fem gånger större än Cork.
Därför måste Dublin fokusera på att konkurrera med
resten av världen, inte med andra delar av Irland.

Viktigaste sektorer

Tidigare var Irland en jordbruksnation. Idag är det tjäns-
tesektorn som växer mest.

Produktionsvärdet/sektor:
Service 68,3 % • Industri 30 • Jordbruk 0,7

Idag råder det brist på arbetskraft inom vissa yrken. Det
finns 626.000 jobb, men bara 555.000 arbetstagare.
– *Vi behöver fortfarande importera folk, konstaterar Patricia
Potter.*

City - tillväxtmotor med växtvärk

Mycket av Irlands företagande och tillväxt är koncen-
trerat till Dublin. Staden är en viktig tillväxtmotor för
hela landet. Men storstadsregionen lider av växtvärk. De
höga fastighetspriserna gör att det idag byggs fler och
fler kontorslokaler i utkanten av Dublin.

Godsflödena har fyrdubblats på 10 år, vilket gör tunnelns
roll för att minska långtradartrafiken än mer strategisk.
Den pendlingskarta som Patricia Potter visar är alldeles
svart runt Dublin, med pendlingstider på 2-3 timmar för
ett par mil.
– *Det förstör verkligen folks livskvalitet, konstaterar Potter.*

What makes a European city region?

Patricia Potter lyfter fram den lite mer filosofiska frågan
om "vad det är som krävs för att man skall räknas som
en storstadsregion av europeiska mått? Utifrån flera
olika internationella studier är det den kunskapsdrivna
ekonomin som är avgörande.

– *Attraktionskraft och rykte är mycket viktig, konstaterar Pa-
tricia Potter. Vi måste "speak with the same voice". Bli bättre
på gemensam storytelling"*

En annan fråga är i vilken liga man spelar. Och enligt
internationella rankinglistor tillhör Dublin samma nivå
som Stockholm. Det som kallas Metropolitan Growth
Areas. Och precis som Stockholm (och Helsingfors) till-
mäts Dublin en stor potential. Irlands 2:a stad Cork lig-
ger "en division lägre" och ges inte samma goda chanser.
- Det gör Dublins roll för Irland, än viktigare konstaterar
Potter.

FRÅGOR

Ni har många planer. Vilka är möjligheterna att realisera dem?

Vi måste anpassa våra planer till den nationella nivån. Men vi som region saknar egentligt inflytande, utan får istället hoppas att regeringen inser Dublins betydelse för hela landet.

Samspelet med resten av Irland?

Den nya nationella infrastrukturplanen Transport 21 har som målsättning att knyta ihop nio "Irish gateways". De andra städerna måste också vara egna regionala motorer. Satsningar både på väg och spår behöver göras. Framförallt kommer vägarna att prioriteras. Och flera nationella myndigheter skall placeras utanför Dublin, för att öka flerkärnigheten. Samtidigt bygger internationella investeringar på tillgången till Dublin – därför måste Dublin marknadsföra resten av landet.

Samspelet med näringslivet?

På regional nivå ganska lite samarbete. "We need to speak about one Dublin", det handlar om att marknadsföra. På lokal nivå finns dock ett gott samarbete mellan politik och företag.

Economic Development of Dublin

Helen McNamara,
Economic Development, Dublin City Council

Introduktion av Hans Ekström, kommunstyrelseordförande i
Eskilstuna, årets svenska tillväxtkommun

Planeringsdirektören Helen McNamara inledde med att beskriva hur den ekonomiska utvecklingen hanteras av alla fack-förvaltningar i Dublin. Mer och mer förs över till en lokal nivå. Den lokala nivån har emellertid inget ansvar för utbildning, hälsa eller policyfrågor, som beslutas på nationell nivå i Irland.

Dublins stads betydelse för Irlands ekonomiska utveckling

Att Dublin spelar roll för resten av landet blir tydligt när Helen McNamara visar statistik över Dublins ekonomi:

- Regionen står för 1/3 av landets totala befolkning
- 80 procent jobbar inom servicesektorn
- 70 procent av landets IT-företag finns i Dublin
- Dublin har fem miljoner besökare per år

Helen McNamara beskriver precis som många andra en tuff resa. Hur Dublin för 20 år sedan var en "död stad" med en "poor city image". Med låga skatter och satsningar på direktinvesteringar fick den irländska ekonomin fart under 90-talet. Men fortfarande saknades bostäder och moderna kontorslokaler i Dublin. 1999 lanserades flera radikala satsningar för att förändra detta.

Exempel på offensiva satsningar i Dublin

"Use it or lose it" – där fastighetsägare måste använda sin mark, annars köper staden upp den. "Bara hotet om att bli uppköpt räcker för att fastigheterna skall användas bättre", konstaterar McNamara.

"Living over the shop" - vilket ger skatterabatt för den som bygger om och rustar upp både affärslokaler och bostäder ovanpå butikslokalerna.

– Vi ger skattelättnader, men ställer också krav på motprestation tillbaka till staden, berättar McNamara.

Doing business in Dublin & Ireland

John Holland, Technical Departement, Ericsson Ireland

Introduktion av Mats Hedenström,
Kista Science City

Förste talare under middagen på "Number 10" var John Holland, från Ericsson. "Tillit - det är en viktig komponent för skapa tillväxt". Med de orden inledde han sitt anförande och nämnde att ur hans avgångsklass 1987 var det 40 procent som flyttade utomlands. Idag vänder många åter.

50-års jubilerande Ericsson på Irland gör nu stora satsningar på FoU sidan. Idag finns 900 av företagets 1700 anställda inom forskning och utveckling. Dessutom görs stora satsningar på livslångt lärande inom företaget.

– Att satsa på livslångt lärande är en klassisk win-win, konstaterade Holland. Både för den anställda och för Ericsson.

Doing Business in Dublin & Ireland

Ronan King, Dublin Chamber of Commerce

Introduktion av Jan Sandberg, vice vd Stockholms Handelskammare

Mot slutet av middagen på "Number 10" tog Ronan King, från The Amnesyst group och president Dublin Chamber of Commerce över ordet. Han gratulerade delegationen för att ha god timing i sitt val av resmål. Dels inför det stundande valet, dels för den positiva utvecklingen i Nordirland.

Ronan King fortsatte med att konstatera att "Sweden is on the map!". Både när det gäller innovationer, IT-utveckling och fastighetsutveckling. Men att Irland är på väg att förändra sin internationella image. Från att ha varit "backwater people" så sent som för 20 år sedan, till att idag bli förknippade med sina invånare; U2, Riverdance - och inte minst Bobby Charlton, som 1990 visade att Irland som fotbollsnation kan gå långt i internationella mästerskap.

– Det handlar, precis som John Holland sa tidigare, om att skapa tilltro till det egna landet, säger King.

Att benchmarking blir allt viktigare går inte att komma ifrån. För små länder som Irland handlar det om att jämföra sig med andra regioner, snarare än länder. Nästa för Ronan King och Handelskammaren går till San José i Kalifornien.

De globala företagen väljer att placera sig där det ger bäst resultat. När Ronan King och handelskammaren frågade IBM om varför de nu gör storsatsningar på indien blev svaret:

- Rätt kostnad
- Rätt kvalitet
- Rätt kunskap

Ronan King avslutade sitt väl tilltagna anförande med att formulera den viktiga och strategiska frågan som visioner om ekonomisk utveckling i grunden handlar om: "Hur ska Dublin vara i framtiden?" Med inspiration från Seattle förespråkar Handelskammaren nu ett betydligt mer aktivt medborgarskap.

– I slutändan handlar det om invånarnas egna val.

Tisdag den 24 april

“Knowledge Economy - Opportunities & Challenges for Ireland”

Eoin O'Driscoll, President Forfás.

Introduktion av Anders Flodström som konstaterade att både han själv och O'Driscoll är representanter för en ”utdöende ras” - ingenjörerna!

Eoin O'Driscoll inledde med att beskriva den irländska utvecklingen med en referens till utvecklingen på Nord-irland. Sinn Fein betyder fritt översatt “we ourselves”. Och självständigheten från Storbritannien har alltid varit manifesterad genom att Irland velat “klara sig själv”.

The role of knowledge

Idag står den kunskapsbaserade delen av tillväxten bara 1,4 procent av BNP och O'Driscoll konstaterar att “Irland är dyrt och blir snabbt dyrare”.

– Vi är i den farligaste fyrkanten, menar Driscoll och visar med hjälp av ett diagram att Irland nu passerat Sverige när det gäller kostnader, men att priserna ökar fortare.

Utmaningen för Irland är nu att skapa en ny “tillväxtkurva” och eftersom man inte vill sänka lönerna, är man helt enkelt tvungna att öka kunskapsinnehållet i industrin.

Enligt Eoin O'Driscoll handlar det om strategisk positionering. I grunden finns två olika strategier. Antingen springer man “samma lopp, men fortare”. Eller också väljer man att springa “ett annat lopp”.

- We have to choose to run a different race, säger O'Driscoll med eftertryck.

Steget före - “ahead of the curve”

Utifrån strategidokumentet “Ahead of the Curve - Ireland's place in the Global Economy”, försöker man nu skapa en strategi för en framtida tillväxtkurva. Strategin är glasklar. Nu är det kunskap som gäller. Men Eoin O'Driscoll pekar också på svårigheterna och osäkerheten:

– Problemet med framtiden är att den inte är vad den en gång var.

Med hjälp av en grundläggande pyramid visar Eoin O'Driscoll vad som krävs. I botten på pyramiden handlar det om basala förutsättningar, som bara måste finnas på plats. Saker som fungerande infrastruktur och kostnadsmedvetenhet. På nästa nivå blir komponenter som spetskompetens och marknadsanalyser avgörande. Detta tillsammans skapar ett uthålligt och konkurrenskraftigt näringsliv.

Förstå marknaden!

Eoin O'Driscoll understryker vikten av att “förstå marknaden”. Uppenbart kan tyckas, men ett perspektiv som tyvärr ofta glöms bort menar han. För Irlands del finns ett uppenbart problem: - Vi tillverkar produkterna, men har inte kontakt med marknaden/kunderna. Och inte heller forskningen, säger O'Driscoll och fortsätter:

– Det skulle vara en jättebra profil att ha – om det inte fanns nåt Kina eller Indien!

Nu är utmaningen att förändra profilen – att räta ut, eller höja, kurvan i bägge ändar.

– Good enough is not good enough, säger Eoin O'Driscoll. Man måste vara i topp 10 i världen för att ha en chans. Vi kan inte lita till att låta saker hända – vi är en liten ö-ekonomi. Vi måste backa upp vinnarna!

Mycket av Forfás strategiska arbete handlar om att bygga ett nationella innovationssystem för servicesektorn. Helt enkelt eftersom det är servicesektorn som driver framtidens tillväxt.

FRÅGOR

Små länder kommer till samma slutsatser. Satsningar på kultur och livskvalitet ökar innovationskraften. Var kommer livskvaliteten in?

Hittills har vi bara pratat om ICT och biotech.. Nu måste vi också satsa på kultur, sociala och designinnovationer – annars skapas inte innovationer inom andra områden.

Vi behöver förmodligen en ny generation av universitetsledningar för att verkligen acceptera det perspektivet!

Vilka är konkurrensfördelarna gentemot Kina och Indien?

Idag letar kunder efter användbarhet och funktioner, snarare än varor. Vi kan skapa fördelar genom att vara nära kunden/marknaden. Som små länder måste vi utnyttja "alla vi har" – utbildningen måste vara i toppklass. Från grundskola till universitet.

Finns det inte faror med att "plocka vinnare"? Man riskerar att bara leta efter det man redan känner till.

Nya innovationer kommer i mötet mellan marknad och forskning. Vi måste ha forskning som inte är begränsade av dagens krav och ramar. "Researchers are like cats – they go where there is cream".

Hur ser långsiktigheten i strategin ut?

Politiker följer opinioner istället för att skapa dom. Vice premiärministern Mary Harney – skapade R&D-rådet men hon konstaterade också att "Theres no votes in this for me". Och den typen av beslut kräver mod och insikt. Och ibland finns det ledarskapet.

"Politiker behöver också bli övertygade – inte bara tillsagda!" konstaterade Anna Kettner i en kommentar till politikens roll.

Policy and strategies for R&D and Knowledge - based Economy

Declan Hughes, Manager, Competitiveness Division, Forfás.

Introduktion av Björn Hårsman, KTH.

Syftet med Forfás är att anlägga ett längre perspektiv på policies för tillväxt och kunskapsdriven ekonomisk utveckling. Man jobbar tvärsektoriellt med flertalet av departementen inom regeringskansliet.

Declan Hughes inledde med en kort genomgång av den irländska ekonomiska utvecklingen. Han konstaterade att det är den inhemska konsumtionen som idag driver tillväxten och att irländarna har höga skulder per hushåll i europeisk jämförelse. Servicesektorns betydelse ökar och har passerat exporten av varor.

Sammanfattningsvis har man enligt internationella rankinglistor också en hög nivå på livskvaliteten – högre än vi i Sverige. Entreprenörskapet också betydligt högre än Sverige, men lägre än under IT-eran i början av 2000-talet. Irland har också klarat Lissabonagendan när det gäller eftergymnasial utbildning.

Svagheter

Svagheterna är de höga och stigande kostnaderna. Lönökningar överstiger produktivitetsoökningen och Irland hade en 29 procentig kostnadsökning för anställda mellan 2000 och 2005, jämfört med Sverige på 22 procent.

Ett annat bekymmer är bristen på förnybara bränslen. Nu har en ny strategi fram till 2020 tagits fram, då ska 30 procent ska vara förnyelsebart. Som jämförelse ligger Sverige på dryga 25 procent och Irland på knappa 2 procent idag.

En annan viktig konkurrensfaktor är bredbandsuppkopplingen bland företag som är låg, 48 procent, jämfört med Sveriges höga 83 procent.

– Nu gäller det att fokusera på nästa generation nätverk och bredband, säger Declan Hughes. Det är viktigt att lyssna på företagens behov. Det kommer att ge Irland en bättre position.

Competitiveness Council

Irlands nationella Competitiveness Council bildades 1997 under parollen "shaping our future". Helt enkelt för att frågor om den internationella konkurrenskraften måste vara "in the heart of government". Premiärministerns kansli måste ha full insyn och insikt. Benchmarking är ett viktigt inslag i arbetet. Nyckelfrågor presenteras till premiärministern varje år.

Competitiveness Council har ett strategiskt möte i mitten av april – men väntar med en presentation av sin rapport till efter valet i maj. Förra årets utmaningar handlade om produktivitetsovecklingen, bredbandstillgång och socialt kapital.

Hur stort inflytande Competitiveness Council får, är helt beroende av att det ligger nära premiärministerns kansli. Styrkan i organisationsformen är att man skapar en konsensus hos politik, akademi och näringsliv kring vad som är nyckelfrågor.

– Det är jättebra med vd:ar och fackföreningsledare i gruppen, konstaterar Declan Hughes. Det garanterar att vi "pratar om rätt saker". Just nu är kostnadsökningarna en fråga som diskuteras mycket.

Becoming a Knowledgebased Economy

Seamus Bannon, Department Manager, Science, Technology and Innovation Division, Forfás

Seamus Bannon inledde med att påminna om att det Irland gör är att "försöka komma ifatt". Vi måste fråga oss från vilken nivå vi har kommit ifrån?, konstaterar han.
- Vi lider av ett underskott i FoU-satsningar och det hotar vår fortsatta utveckling.

Seamus Bannon lyfte sedan fram den gemensamma visionen ännu en gång:

"Ireland by 2013 will be internationally renowned for the excellence of its research, and will be to the forefront in generating and using new knowledge for economic and social progress, within an innovation driven culture."

"The world is spiky"

Det finns de som hävdar att jorden är platt, men Seamus Bannon hänvisade istället till den ekonomiska utvecklingens ojämnheter. Richard Florida, mfl, har konstaterat att jorden är väldigt spetsig. Befolkning och resurser är ojämnt fördelade.

– Vi är en öppen ekonomi, konstaterar Seamus Bannon och det kräver att vi utvecklar det lokala samarbetet mellan akademi och näringsliv. Och det kräver akademisk spetskompetens.

Vi måste också förstå förändringar i världen, fortsätter Bannon. Och då blir benchmarking nödvändigt. Vi märker att FoU-andelen mycket högre i utländska företag än i inhemska. Framförallt satsas det på FoU i vissa branscher – inte i alla.

Sectoral Share of Total R&D

Sector	Ireland (05)e	EU (04)	OECD (04)
Food, Drink and Tobacco	4.8%	1.9%	1.6%
Pharmaceuticals	20%	13.5%	9.3%
Chemicals	2.5%	6.5%	5%
Electrical and Optical	30.3%	21.5%	27%
Transport Equipment	0.3%	24.7%	19%
Other Manufacturing	8.5%	14.9%	12.1%
Computer and Related Services	30.5%	8%	13%
Defense	0%	5%	8%
Other Services	3.1%	4%	5%

”A Business Perspective on Knowledge Economy”

Martin Murphy, Managing Director Hewlett Packard Ireland

Introduktion av Elisabeth Unell,
Kommunstyrelseordförande i Västerås.

Martin Murphy glädde den powerpointtrötta publiken med att bara visa en enda bild. Han inledde med att förklara att han representerar två perspektiv, dels, HPs dels Handelskammarens råd för den kunskapsbaserade ekonomin, som han själv är ordförande i.

Inför det kommande parlaments valet ser Murphy en stor utmaning. Och det är att leverera utifrån alla stolta planer. – *Vi har planerat färdigt nu. Det är dags att göra saker,* säger Martin Murphy.

Kunskapsekonomi är att göra saker annorlunda och smartare

Vad är det som skiljer en kunskapsdriven ekonomi från “den gamla vanliga”? Enligt Martin Murphy handlar det om att “göra saker annorlunda och smartare”. HP, med 4500 anställda på Irland (vilket är 10% av alla anställda i Europa), har ökat omsättningen trefalt de senaste åren. Och det är tack vare förmågan till innovationer inom företaget. – *Vi vet att många call centers kommer att flytta, men vi har lyckats hitta modeller för flerspråkiga it-baserade tjänster oberoende var de är placerade och oberoende av vilken bransch de ska operera inom.*

“Ireland inc”

När det handlar om “AB Irland” - Ireland Inc, säger Murphy att man bör benchmarka gentemot Sverige och Singapore. Framförallt Singapore har utnyttjat sina styrkor.

- Satsningen på FoU och human kapital
- Fokusering på patentering

FoU och ett innovativt perspektiv på offentlig service. Irland riskerar att inte dra nytta av sina fördelar. I förändringen från investeringsekonomin till innovationsekonomin måste en del saker göras.

– *I valmanifesten inför parlamentsvalen finns ingenting om kunskapsekonomin. En klar varningssignal, menar Martin Murphy och lyfter fram fem områden av strategisk vikt för Irland.*

5 områden av strategisk vikt för Irland

1. IT-strategi för skolan

Vi har ett bra utbildningssystem – det har tagit oss dit där vi är i dag. Men vi måste satsa mer på IT i skolorna för att hänga med i utvecklingen. Det lobbar vi hårt för. Vi saknar tyvärr en IT-strategi för grundskolan.

2. FoU

Utmaningen är kommersialiseringen, inte bara investeringarna. Riktade forskningssatsningar.

3. Arbetskraft

Vi har en mycket flexibel arbetskraft. Det är en enorm styrka. Annars hade inte HP vuxit på Irland. Kvaliteten på chefer inom näringslivet är också mycket bra.

4. Ledarskapet

En kunskapsdriven ekonomi kräver ett tydligt ledarskap. Premiärministern måste vara inblandad. Där har vi en svaghet för närvarande. Vi pratar, men vi måste leverera.

5. Omvärldsbevakning

Omvärlden förändras. Företag behöver vara attraktiva och flexibla – t.ex genom barnomsorg på företaget. Vi lever inte i ett 9-5 samhälle, utan i ett 24-7.

Handelskammarens råd för den kunskapsbaserade ekonomin

Martin Murphy är ordförande i rådet som idag fokuserar på fyra områden:

1. Regeringen måste satsa på små och medelstora företag. Som måste vara konkurrenskraftiga globalt. Det kan handla om teknikinvesteringar, FoU-investeringar, och stöd för att skapa planer för FoU.

2. Universiteten måste jobba närmare varandra för att utveckla ett internationellt konkurrenskraftigt forskningscenter.
3. IP-telefonin – där kan Irland spela en nyckelroll. Irland skulle kunna bli ett internationellt center för IP-teknik.
4. Dublin som show case. Det behövs fler goda exempel. Stadsplaneringen måste innehålla IT-infrastruktur redan på planeringsstadiet. Trådlöst bredband för pendlare är en annan nyckelfaktor – det skulle effektivisera många arbetsdagar!

IT-utvecklingen viktigast

Inför det stundande valet är IT penetrationen och PC penetrationen en av de viktigaste frågorna. Offentliga tjänster på nätet är en annan nyckelfråga. Samarbetet med företag inom ICT-sektorn är avgörande. PPP-lösningar kan fungera på flera områden, menar Murphy och exemplifierar:

– *Framför allt inom skola och sjukvård. Nästa stora utvecklingsområde inom IT blir life science. Man har precis startat ett institut för "bio-informats".*

Mycket är gjort. Mer behöver göras. Planeringen är klar – nu måste vi leverera!

FRÅGOR

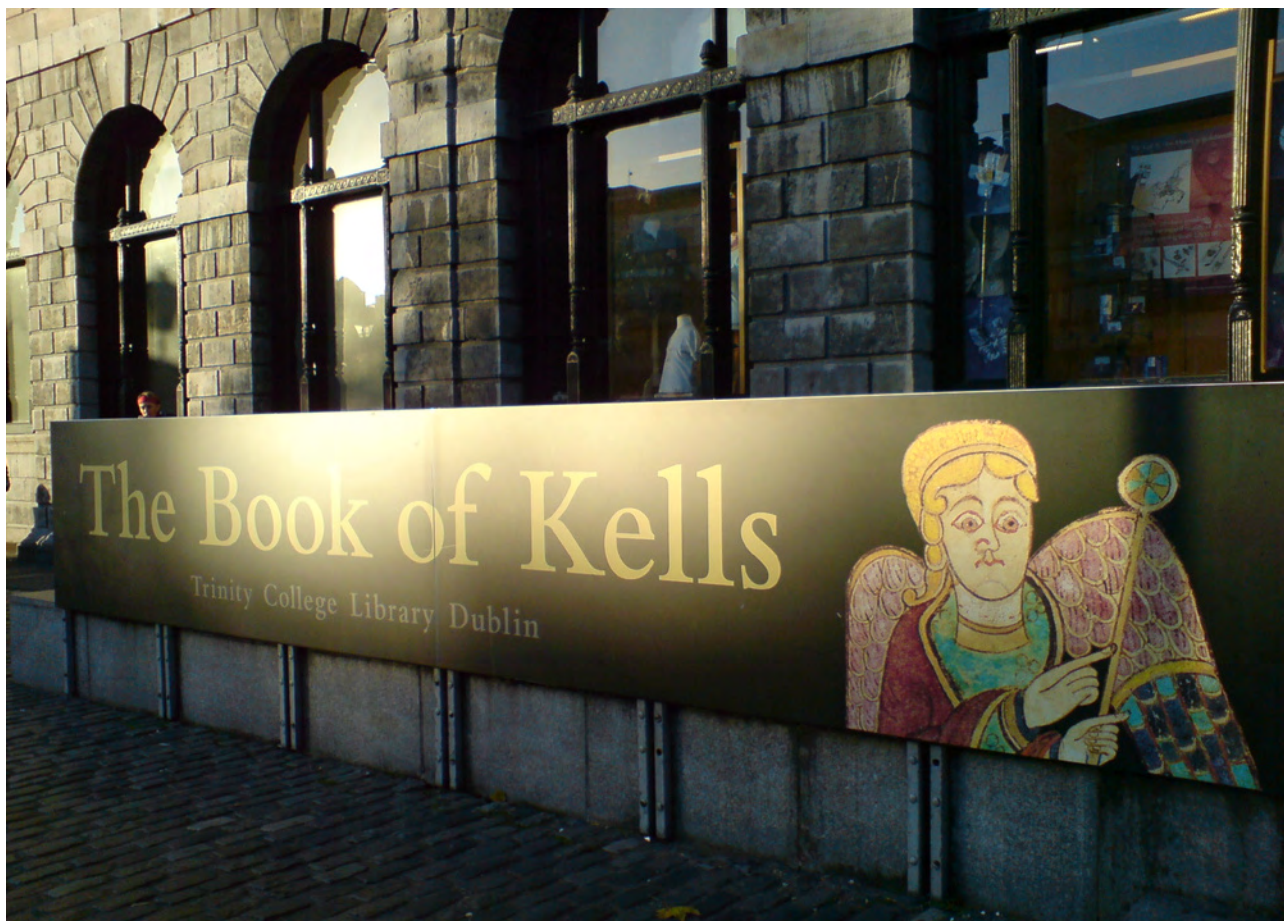
Idag satsar HP 4 miljarder av 95 på FoU. En hög andel som inte minst motiveras av det häpnadsväckande faktumet att hälften av företaget produkter inte fanns för två år sen.

– *Det är viktigt att FoU levererar ett marknadsvärde. Pga tidigare misstag gör vi nu återkommande utvärderingar av våra FoU-satsningar.*

Fler företag kommer att följa HPs exempel att gå från tillverkning till service. Intel är ett exempel. Det finns dock ingen trend i nuläget.

Hur är det med samsynen?

Stor samsyn mellan företag och akademi. Det behöver göras mer för att övertyga politiken. Fortfarande är dock inte "Irländaren på gatan" med i diskussionen om kunskapsekonomin.

Becoming a World Leading University

Ferdinand von Prondzynski, President Dublin City University

Introduktion av Ingegerd Palmér, rektor för Mälardalens Högskola.

Hon inledde med att beskriva MdH och DCU som två universitet som har mycket gemensamt. Nya universitet och mycket samarbete med det omkringliggande näringslivet.

Ferdinand von Prondzynski ursäktade sin sena ankomst (vilken vid närmare efterforskning skulle visa sig bero på domstolsförhandlingar kring en del av universitetets offensiva strategi för bolagiseringar...). Han började med att berätta att DCU är Irlands nyaste universitet. Vid starten 1989 hade man 2000 studenter. Idag har man drygt 10.000. Vill inte växa mer på A-nivå, däremot få fler doktorander.

DCU startades av regeringen för att stötta företag inom det som då ansågs vara framtidsbranscherna. Många av företagen inom IT-sektorn anställde studenter från DCU. Idag har Lifescience gått förbi IT-sektorn. Men fortfarande har man kvar sitt tydliga näringslivsfokus. - DCU har ett krav på 6 månaders praktik – oavsett utbildning, berättar mr Prondzynski. Det gör studenterna mer attraktiva på arbetsmarknaden.

Men vi är mer än ett universitet, fortsätter han. Vi är en ekonomisk utvecklingsmotor. Googles europakontor ligger på Irland. Och det var vi som fick hit dom. Många gånger stöttar vi regeringsinitiativ för att få hit företag, eller omvänt.

Alla lärare har krav på sig att också få in forskningsmedel. Hälften av budgeten är forskningsmedel. Vi jobbar utifrån en stark kommersialiseringsagenda. På DCU finns en inkubator och flera forskningsinstitut.

Fokuserar

Vi låtsas inte som om vi gör allting. Vi är fokuserade på få saker. Och där vill vi vara bland de bästa i världen. Ett exempel är bio-sensors där man nu är bland de 2-3 bästa i världen. En del av strategin har varit att köpa in hela forskarteam.

DCU ligger i ett område som tidigare var fattigast i hela Irland. Universitetet har investerat i området, och gjort det möjligt för barn från fattiga familjer studera. Bland annat satsningen på The Helix – det har förändrat folks uppfattning om området.

FRÅGOR

Hur ser kontakten ut med lokala politiker?

Vi har regelbundna middagar var 6:e månad för lokala politiker. Ett givande erfarenhets- och idé-utbyte.

Finansieringen?

Vi har inte råd med allt vi vill göra. 35 procent av intäkterna är statsbidrag. 50 procent är forskningsmedel och uppdragsforskning. En del rena bidrag. Resten är andra typer av "kommersiell verksamhet". På sju år har man fått in 100 miljoner euro i bidrag.

Finns det några begränsningar?

Lönerna är hårt reglerade. Det hindrar rekryteringen av de bästa forskarna. Istället anställer DCU dem i olika bolag, berättar den dynamiske rektorn och skrattar när han återger vad han brukar säga till myndigheterna: "I'll always be one step ahead of you!"

Onsdag den 25 april

Transport and Planning Challenges for the Dublin region,

John Tierney, Dublin City Manager

**Introduktion av Anders Bjurström, landstinget Sörmland.
Med jämförelser om likartade utmaningar.**

John Tierney inledde med att erkänna att han är avundsjuk på det svenska decentraliserade systemet. Men konstaterade snabbt att "vi är centraliserade, då måste vi å andra sidan vara bra på nätverksbyggande". Dublin City Council har nyligen startat en omvärldsbevakningsavdelning.

– Vår utgångspunkt i vårt benchmarkingarbete är att vi befinner oss någonstans "between Boston and Berlin".

Dublin rankas högt för närvarande. Bland annat hos Jones Lang Lasalle. Det beror delvis på utvecklingen av Docklands och nya spårnätet.

Men utmaningarna är stora. Överst på agendan står den nya infrastrukturplanen "Transport 21" och vattenförsörjningen. Trycket är hårt. Idag bor 10 procent av irländarna i Dublin år 2020 kommer samma siffra vara 20 procent. Planeringen sker i tre steg. Från nationell till regional nivå och sedan stad och länsvis. Sammanlagt 220.000 bostäder behöver byggas. Och takten på byggandet är hög.

– Dublins storlek har kritiserats, konstaterar John Tierney. Men städer och regioner är viktigare än länder i den globala ekonomin.

Sammanhållen planering

Nu satsar man på "framework planning" – en sammanhållen planering med riktlinjer för standard, täthet och byggande på höjden. Ett exempel på "framework planning" är Ballymun. Området håller på att upprustas och antalet lägenheter fördubblas. Tidigare har Dublin varit en "platt stad" – nu pågår ett arbete med att förändra synen på hur staden skall byggas.

Transporter

Dublin lider både av ett underskott i infrastruktur och en fragmentisering av den infrastruktur som finns. Detta är bakgrunden till planen "Transport 21" där 17 miljarder euro skall satsas på Dublins infrastruktur mellan 2006-2016. Med allt från pendeltåg till spårvagnar.

– Det finns bussfiler, men det saknas bussar, erkänner Tierny. Men nu görs en satsning på bussflottan.

Var är vi 2017?

Dublin jobbar nu med olika scenarios. Huvudfokus ligger på tre perspektiv:

- Komma till Dublin - målet är att det ska ta 17 minuter från flygplatsen.
- Ta sig runt i Dublin – bland annat med spårvagn och tunnelbana
- Trivas i Dublin – att ta sig runt är en del av trivsel.

Ni kanske tycker att det är trängsel i Dublin nu, säger John Tierney. Tänk då på att vi tidigare dessutom hade 8.000 långtradare och lastbilar inne i staden. Den nya tunneln har nu flyttat den trafiken. En enorm lättnad! John Tierney avslutar sitt anförande med att, precis som många före honom, konstatera att "a lot is done – but there's more to be done!"

FRÅGOR

Transportsystemet – godsflöden och hamnfrågor

Att jobba med kommunikation så att vi minskar transportbehovet är en viktig utmaning. Samma sak gäller för logistiken. Samordningen och synergin saknas. Vi behöver bygga system. Hamnen är väldigt viktig som tillväxtmotor för staden. Kapaciteten har slagit i taket och därför siktar vi på att starta en ny hamn norr om Dublin.

Hur ska allt finansieras?

Den globala ekonomin påverkar oss mycket, men vi har många styrkor. Inte minst demografiskt, det gör att framtidsscenarierna är optimistiska.

Docklands - Dublin's waterfront quarter

Paul Maloney, CEO, Dockland Development Authority

Introduktion av Christer Jansson, Fastighetsägarna, som berättade att satsningen på Docklands följer en internationell trend där många städer utvecklar hamn- och sjönära områden

Paul Maloney tackade för möjligheten att presentera Docklands och berättade att hans medarbetare befinner sig just nu på studiebesök i Malmö. Han försäkrade att man även följer utvecklingen i Stockholm noga.

Förvandlingen av Docklands

Bilden av Docklands präglas av ett 1900-tal med hög arbetslöshet. När Paul Maloney tog över Docklands 1997 var arbetslösheten 80 procent bland de 16.000 invånarna. Sedan dess har mycket förändrats. Idag arbetar 20.000 människor i Docklands. Nästan alla multinationella företag i Europa har kontor där.

Men det handlar inte bara om byggnader. Utan lika mycket om människorna. "Fullfilling the potential av the people of Docklands" lyder devisen. Satsningar på livskvaliteten är minst lika viktig som arkitekturen.

Dockland Development Authority har unika möjligheter eftersom man både har planerings-, genomförande och finansieringsrättigheter. Samtidigt är rollfördelningen viktig. "Offentliga sektorn måste bygga infrastrukturen, näringslivet får ta hand om resten", som Paul Maloney uttrycker saken.

Trots alla multinationella företagskontor är Docklands inte bara kontorslokaler. Det bygger på en mix av bostäder och kontor. En av nycklarna för att skapa en dynamisk stad.

Inflyttningen går fort. Många internationella IT-företag flyttar nu in. En del av inspirationen kommer från Kista, där kluster av företag har imponerat på Dockland Development Authority och Paul Maloney. Utvecklingen av hamnområdet sker med hjälp av benchmarking av Helsinki, Bilbao och andra stora hamnstäder. Ett något oväntat motstånd mot att "höja staden" är att många företag vill inte sitta i skyskrapor, de vill ha stora våningar i 8 våningshus.

– Vi behöver moderna landmärken, konstaterar Paul Maloney. Därför samarbetar vi med ledande designers och arkitekter från hela världen.

PPP-lösningar har varit en del av framgången. Det ger näringslivets fokusering och marknadsanpassning, men också det offentliga robusthet (vilket visade sig vara värdefullt när allting stannade av efter 11:e september 2001).

FRÅGOR

På vilket sätt deltar näringslivet?

Den privata sektorn är med på tre sätt

1. De äger marken
2. Som hyresgäster – som t.ex i the U2 tower
3. Genom PPP-projekt.

The Airport's role for the Regional Economy

Tom Haughey, Director Market Development and Strategy, Dublin Airport

Introduktion av Maria Wall-Petrini, Stockholm-Arlanda Airport

Dublin airport tar emot 21 miljoner passagerare varje år. Jämfört med Arlanda på 17 miljoner.

Tom Haughey inledde med att, utan omsvep, erkänna att det finns stora brister ute på flygplatsen. Flygplatsen växer stadigt och kommer att fortsätta att växa. Inte minst tack vare den omfattande invandringen från östra Europa. Den genomsnittlige passageraren är en "frequent flyer". Detta ställer högre krav och förväntningar på flygplatsen. Med kunder som "inte vill att vi ska investera över huvudtaget".

- Vi är det tydligaste exemplet på att vi släpar efter och inte kan möta det ökande behovet som den globaliserade ekonomin leder till.

Flygplatsens roll för Irlands ekonomi

Med en öppen ekonomi i en globaliserad värld blir flygplatsens roll allt viktigare.

Att flygplatsen kan fortsätta att växa är viktigt inte bara för flygplatsen – utan för hela Dublin och Irlands ekonomi och utveckling.

Irland är (förutom Malta) den enda EU-medlemmen utan landförbindelse till resten av EU. Det gör flygplatsen till en enormt viktig nod i utvecklingen. Tom Haughey visar på några data som understryker flygplatsens vikt för ekonomin:

- Bidrar till minst 50.000 arbetstillfällen på Irland varje år.
- 14,000 arbetstillfällen bara på flygplatsen
- Omsätter 1,4 miljarder euro årligen

Visionen är nu inställd på 2020, med en ökning till 35 miljoner passagerare och ytterligare 12.000 anställda.

“Brief remarks from a business perspective” - en intern reflektion

Magnus Åkerman, Stockholms handelskammare, Uppsalakontoret och Merit Israelsson, Mälardalens handelskammare.

Magnus Åkerman inledde med att konstatera att vi under dagen fått höra “samma siffror flera gånger”. Något som alla kunde hålla med om och som både är en svaghet och en styrka.

I ett nationellt perspektiv är Dublin än mer dominerande än vad Stockholmsregionen är i Sverige. Frånvaron av flerkärnighet är uppenbar. “Tack gode gud för Göteborg och Malmö!” som Anders Flodström, rektor på KTH uttryckte saken.

Åkerman fortsatte med att notera en lågmäld ödmjukhet mitt i framgångssagorna. Det intressanta blir att se var Irland har gått om 10 år. “Utbildningsnivån och den unga befolkningen ger en enorm potential”.

Hans Ekström, kommunstyrelseordförande i Eskilstuna, undrade om Irland kommer att drabbas av någon slags kulturell backlash efter den snabba förvandlingen man genomgått. Och hur kommer man att klara kravet på ökade entreprenörskap. Jan Edling, analytiker på VINNOVA, påminde om vilken viktig roll politiken på Irland spelat i utvecklingen, och hur viktigt det är med ett regionalt triple helix samarbete.

Merit Israelsson inledde sedan en diskussion om hur en region kan klara sig i den internationella konkurrensen och skapa gemensamma bilder. Elisabete Unell, kommunstyrelseordförande i Västerås, Anders Bjurström, landstinget Sörmland och Olle Zetterberg, vd för Stockholm Business Region, m fl, påpekade behovet av att vi på hemmaplan pratar ihop oss om en gemensam story. En story som i sin tur måste bygga på en grundläggande analys, påpekade Anders Flodström.

“Brief remarks from a University Perspective” - en intern reflektion

**Maria Anvret, Karolinska Institutet och Curt Nilsson,
STUNS presenterade tre frågeställningar att reflektera kring**

Fråga 1: Kommer Irland att lyckas uppnå sin vision?

Maria Anvret inledde med att påminna oss om att Irland ser på sig själva som ”Sverige direkt efter 2:a världskriget”. Men när man jämför visionen med verkligheten reses många frågor. Hur ska dom fixa det här?

- Jag har varit i Dublin förut, men för mig har den här resan varit ett uppvaknande

Curt Nilsson: Visionen är en ”enormt hög ribba” och det som krävs är flera saker:

- satsning på forskning...
- som ska leda till start ups..
- som skall ge produkter

På fem år...

Lars Jonsson, vd för Uppsala Universitets Holdingbolag bekräftade bilden:

“Åtta års arbete med kommersialisering av forskning i Uppsala kommer snart att ge sina första produkter. Ett exempel är ett bolag med 25 års forskning i ryggen. Nu kommer första produkten, och det kommer dröja ytterligare ett par år innan det blir svarta siffror.

Slutsatsen är enkel: det kommer att ta mycket längre tid.

Rune Fransson, Universitetsdirektör på KI: Visionen är så orealistisk att det förmodligen inte är på allvar. Förmodligen är den nya visionen ett sätt att ragga pengar från forskningsstiftelser.

Jan Edling, analytiker på VINNOVA: Forskning för företag handlar inte så mycket F utan mycket mera U. Där går det fortare och många företag är intresserade av att förlägga sin FoU till Irland. Den svenska bilden är nästan motsatt. Från stora företag till en fragmentiserad bild. Vi borde till exempel vara bättre på att bygga ihop biotech-regionen i Mälardalen.

Björn Neckman, marknadschef Stockholms hamnar: Dom är helt enkelt stolta över historien och oroliga för framtiden. Det vi nu ser är en aggressiv varumärkesstrategi.

Björn Hårsman, dekanus på KTH: All FoU behöver inte leda till produkter, en del kan handla om att stötta en ledande forskning så att man kan vara en magnet internationellt.

Lars Jonsson: Irland har varit duktiga på att designa EU:s forskningsprogram. Där kan vi lära mycket. Kanske behövs ett par bolagsflyttar för att frigöra nyckelpersoner till arbetet med nationella strategier.

Arne Sandemo, ordförande i Regionförbundet Uppsala län: Vi själva har för många målbilder. Vi behöver en gemensam storregional målbild. Vi behöver också gemensamma nyckeltal på ett regionalt plan.

Merit Israelsson, vd Mälardalens handelskammare: De har fortfarande en hunger. Medan vi är nöjda. Vi behöver bli mer målmedvetna.

Olle Zetterberg, vd Stockholm Business Region: Idag har vi lyssnat på den irländska staten. Det vi behöver är en nationell förståelse för ex biotech-satsningar. Det behöver bli en nationell angelägenhet att det går bra för KI och lifescience i vår region. Entreprenörskapet behöver vi bli mycket bättre på.

Rune Fransson: De har en bra systematik i analysarbetet – där kan vi lära oss.

Jan Edling: Vinnovas satsningar har väldigt lite pengar till infrastrukturen för nya produkter. Förra året satsade Vinnova en halv miljard på företagsstöd. 47 procent gick till Volvo och SAAB. Nu samlar ihop Västra Götaland sina egna krafter inom lifescience och kräver sedan ett gemensamt nationellt/regionalt paket. Samma sak händer i Skåne. Det krävs mer för att Stockholm-Mälardalen ska kunna kraftsamla inom bio-tech, IT och tjänstesektorn. Berätta inte bara en story – gör nåt också!

Anders Danielsson: Det är en styrka i att analysera vilka branscher man kan vara bra på. Vi är små och kan inte vara bäst på allt. Visionen är inte till för att uppnå – utan att ha nåt att sikta på.

Kommentarer från deltagarna

Dublinresan var mycket inspirerande och lärorik.

Jag kan dock se att även om de gjort stora framsteg på kort tid har de en hel del att ta hand om för att inte falla på mållinjen innevarande tidsperiod.

Vi i Mälardalen kan lära av att vi måste bli mer exekutiva på så sätt att även om vi har en demokrati måste vissa beslut tas för att vi ska komma vidare.

Idag är vi för fega. Irland kan komma att få stora integrationsproblem eftersom de har en stor arbetskraftsinvandring. Yvonne Berglund, Clareo

Intressant att notera att man nu medvetet satsar på den ”andra tillväxtresan”, nämligen resan in i den kunskapsbaserade ekonomin. Vad jag lärde av detta är att man aldrig kan slå sig till ro, utan hela tiden måste sträva efter förbättring. Vunna segrar är snart historia. Nya utmaningar måste till för att förhindra stagnation. Vad är nästa steg för en region som Mälardalen som redan nu befinner sig högre upp på skalan än Dublin/Irland? Catharina Blom, Regiondirektör, Regionförbundet Uppsala

Vad jag särskilt noterade var en lyckad arbetskraftsinvandring och integration. Vidare att man från det offentliga lägger upp näringslivsprogram i samarbete med näringslivet. Kopplingen mellan forskningssatsningar och förväntat utfall i form av tillväxt/ företag är intressant att vidareutveckla, och nivån på inward investmentsatsningar är imponerande! Precis som vi, har Dublinregionen en svar regional nivå – det vore intressant att jämföra och eventuellt dra slutsatser av hur de hanterat detta. Magnus Åkerman, Stockholms handelskammare, Uppsalakontoret

Nu efter EU:s utvidgning får inte Irland så stora bidrag längre och exportberoendet innebär en stor risk. Produktion inom ITC och bioteknik är lättflyttad idag. Irland kommer att få det mycket svårare att klara konkurrensen med t.ex. Kina och Indien i fortsättningen då man ska gå över från produktion till kunskapsorienterad verksamhet. Irländarna är extremt duktiga på att samverka mellan nationell och regional nivå samt mellan politik, akademi och näringsliv vilket är en stor konkurrensfördel. Här måste vi bli bättre i Stockholm-Mälardalenregionen. Denna typ av resor bidrar till att främja en sådan utveckling genom att vi får gemensamma upplevelser och lär känna varandra som personer. Bo Hansson, Länsöverdirektör, Länsstyrelsen i Stockholms län

Fråga 2: Hur få företagen att ändra riktning? Lyssnar företagen på regionala planerare?

Ulf Köhlmark, Kommunikationsavdelningen Volvo Construction Equipment: Vi borde stanna kvar här på Irland. Det är här man kan prata ihop sig. På fredag är vi hemma igen. Volvo har investerat en miljard i Mälardalen (sen råkar det ligga i just i Eskilstuna). Det ger inga fler jobb, men fördubblad produktion. Det är en tung investering som bygger fast Volvo i vår region. Den irländska bilden känns mer svajig. Mer skatteberoende. En mycket svagare position.

Merit Israelsson: Vi fick tidigare frågan om våra förväntningar på resan. Nu vet jag mina förväntningar. Vi behöver vara överens om vad vi representerar. Vi är inte bara en tjänsteregion. I Västerås finns åtta stora multinationella företag. Vi är också en industriregion. Det är en viktig hemläxa.

Anders Lago, kommunstyrelseordförande i Södertälje: Kommunerna kan inte göra så mycket. Vi kan ha ett allmänt gott företagsklimat. Det är mycket annat som styr företagsplaceringar. Huvudkontorsplaceringar spelar också roll. Idag pratar vi om helt andra saker med Astra Zeneca än vi gjorde när Astra var ett svenskt företag. En spin off effekt Astra Zeneca lär sig effektivisera enligt Scania-modellen – kommunens andra stora företag.

Irén Lejegren, ordförande Regionförbundet Örebro län: Både Irland och Sverige måste hela tiden satsa på kompetensutveckling. Det har inte riktigt framkommit hur Irländarna skall klara det.

Yvonne Berglund, Clareo AB: Vi måste satsa på yrkesutbildningen. Uppvärdera bilden av industrin. Teknikcollege där Mälardalsrådet varit engagerat är ett bra exempel.

Hans Ekström, kommunstyrelseordförande Eskilstuna: Seattle hade ett regionalt ledarskap – utan formell region. Där hade ett antal personer klivit fram och företrädde regionen. Det har varken Dublin eller vi lyckats med. Det krävs bland annat ett statistiskt underlag för hela regionen.

Peter Nygårds, omvärldschef på Swedbank: Det är viktigt att vi lyfter in den finansiella sektorns roll. Det finns inte en affär eller etablering som sker utan bankservicen. ”Finansplats Stockholm” är ett bra initiativ. Tävlan sker mot andra finansiella centrum runt Östersjön. Blir det Riga, St Petersburg eller Stockholm? Här behöver vi samordna både över gränser, sektorer och branscher. Hur viktigt är det att framtidens centrum hamnar i Stockholm?

Anders Danielsson: Både Seattle och Dublin har haft kriser som motiv för sina kraftsamlingar. Det har inte vi – men vi kan sätta upp gemensamma tuffa ”barriärbrytande mål” ändå.

Björn Varnevig, vd för Teknikbrostiftelsen Stockholm: Irländarna kan säkert hitta en egen modell för att få fart på entreprenörskapet.

Fråga 3: Hur hanterar Irland ”hotet från öst”?

Curt Nilsson, STUNS, sammanfattade inledningen med att säga att ”det känns som om Irland duckar” för frågor om konkurrensen med Kina och Indien.

Mats Lundström, professor vid Örebro Universitet: Vi har olika utgångslägen. Och jag skulle inte vilja byta. I Sverige har vi 100 år gamla företag med hög kunskapsnivå och mycket FoU. Mycket av forskningen och utvecklingen sker i mötena mellan företag och underleverantörer. Irland behöver bygga, vi måste vårda. En fråga vi kan ställa oss är vad som skulle få Ericsson att flytta sin FoU till Irland?

Björn Hårsman: Vi skulle lätt kunna ta in massor med fler studenter från Kina. Det ger mängder med kompetens och många goda ambassadörer för framtiden.

Maria Anvret: Vi äger frågan gemensamt. Mälardalsrådet måste ta frågan vidare. Många som kommer till KI har passerat Medicon Valley, i Öresundsregionen på vägen. Vi behöver bli bättre på att marknadsföra våra branscher.

Benchmarking Dublin & Ireland 2007 genomfördes 2007 av Mälardalsrådet i samarbete med Stockholm Business Alliance, handelskamrarna och universiteten i Stockholm-Mälardalsregionen. För mer information om Benchmarking Dublin & Ireland och kommande International Study Mission, se www.benchmarkingregions.se

